

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1695

av Désirée Pethrus (KD)

Paradigmskiftet från patient till medborgare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av ett verkligt paradigmskifte från patient till medborgare i Sverige.

Motivering

I propositionen ”Från patient till medborgare – en nationell handlingsplan för handikappolitiken” (Prop. 1999/2000:79) markerades en förändrad syn på funktionshinderspolitiken och på personer med funktionsnedsättning. ”Personer med funktionshinder är medborgare med lika rättigheter och skyldigheter som andra medborgare”, slog riksdagen fast.

Beslutet var menat att stärka rättighetsperspektivet och få bort ett dominerande patient- och omvårdnadsperspektiv i synen på personer med funktionsnedsättning. Femton år senare konstaterar vi att paradigmskiftet uteblivit.

Alltför ofta ses funktionshinderspolitik som något som främst berör vård och omsorg. Ansvar för frågorna ligger ofta på socialpolitiska nämnder, styrelser och departement i stället för att föras över till exempelvis de som ansvarar för mänskliga rättigheter. Återkommande beskrivs grupper med funktionsnedsättning som tunga ekonomiska ok för samhället, snarare än som människor med resurser och förmågor. Arbetet för att förbättra människors levnadsvillkor går alltför sakta.

Det behövs ett rättighetslyft i Sverige i synen på personer med funktionsnedsättning och i genomförandet av funktionshinderspolitiken. Den måste utgå från FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Ska det bli verklighet krävs en ökad kunskap och kompetens om FN-konventionen och ett brett förankrat politiskt arbete för att förändra värderingar i samhället.

Vad som i motionen har sagts om vikten av att gå från patient till medborgare i synen på personer med funktionsnedsättning bör ges regeringen tillkänna.

Désirée Pethrus (KD)